

Kázeň z evanjelick. Služieb Božích v Bratislave (NK), 22.5. 2022 o 8.30/10.00 h,
5. nedeľa po Veľkej noci: **Rogate (Žiadajte, proste, modlite sa)**;
ES 366, 652, 125, 566, A 62; ep.: Jk 1, 5 – 8; ev.: J 16, 23b – 26
téma kázne: **Modlitba – záchranná vesta proti duchovnému
utopeniu sa nášmu i našich blízkym**

2. Mojžišova 32, 30 – 35: ³⁰Na druhý deň Mojžiš povedal ľudu: *Spáchali ste veľký hriech, preto teraz vystúpim k Hospodinovi, azda budem môcť získať zmierenie za váš hriech.* ³¹Mojžiš sa vrátil k Hospodinovi a povedal: *Ach, tento ľud spáchal veľký hriech; urobil si zlatého boha.* ³²Teraz však, ak môžeš, odpusť im hriech; ak nie, vytri ma, prosím, zo svojej knihy, ktorú si napísal! ³³Hospodin riekol Mojžišovi: *Každého, kto zhrešil proti mne, vytriem zo svojej knihy.* ³⁴Teraz však choď, veď ľud, kam som ti prikázal, a hľa, môj anjel pôjde pred tebou. Avšak v deň svojho trestu na nich potrestám ich hriech. ³⁵Hospodin ranil ľud, pretože urobil teľa, ktoré zhotovil Áron.

Milí bratia a milé sestry!

V noci zo 14. na 15. apríla 1912 zahynulo 1450 ľudí pri jednej z najväčších námorných katastrof všetkých čias. Titanic na svojej prvej plavbe zo Southamptonu do New Yorku narazil na ľadovec a po necelých troch hodinách sa ráno o 2.20 h potopil. Príčinou vysokého počtu obetí bol **nedostatok záchranných člnov** a súhra ďalších okolností.

Väčšina zdrojov, ktoré informujú o potopení lode, vrátane veľkolepého filmu Jamesa Camerona s Leonardom Di Capriom a Kate Winsletovou v hlavných úlohách, zdôrazňuje **neuveriteľnú sebeckosť** niekoľkých cestujúcich, ktorí neváhali hodiť cez palubu iných ľudí, aby sa zachránili, alebo sa správali nemenej odporne.

V posledných rokoch sa však objavili niektoré hrdinské a veľkorysé zabudnuté príbehy. **Najmä kňaza Thomasa Bylesa, ktorý namiesto toho, aby si zachránil život, nasmeroval svojich spoločníkov do záchranných člnov a podporoval tých, ktorí si nemohli nájsť miesto, modlitbou a slovami útechy.**

Thomas Byles sa nalodil na loď, aby oslávil svadbu svojho brata v New Yorku. Keď sa loď potopila, opakovane odmietol miesto vyhradené pre neho v záchrannom člne. Trval na tom, že matky a deti majú prednosť. Nakoniec, po tom, čo potešil tých, ktorí boli v ohrození smrti, im **kázal o potrebe nosiť záchrannú vestu modlitby, aby sa zachránili pred ešte strašnejšou tragédiou, ako je smrť v chladných vodách mora – pred duchovným utopením.** Kľáčali okolo neho **katolíci, protestanti a židia.** Na konci vykonanej pobožnosti im povedal, aby sa pripravili na stretnutie s Bohom a požiadal ich, aby sa kajali. Potom im zvestoval Kristovo odpustenie.

Obraz modlitby ako záchrannej vesty zdôrazňuje, že modlitba nás zriedkakedy privedie do pohodlia, povedzme nejakej peknej lode. **Skôr nás berie na**

dobrodružstvá, ktoré by sme si sami nevybrali. Nakoniec to však nikdy neolútujeme. Ako to niekto povedal: **Nie je to to, čo som si objednal, ale myslím, že je to dobré.**

Čítali sme 2. Mojžišovej, 32. kapitoly, kde je zaznamenaný príbeh o zlatom telati (býčkovi).

Mojžiš vystúpil na vrch Sinaj, aby prijal od Hospodina Desatoro prikázaní. Keďže sa jeho neprítomnosť predlžovala, Izraelci sa báli, že sa mu niečo stalo, že sa už nevráti a nebude ich mať kto viesť. Tak zozbierali svoje šperky, roztavili ich a **sformovali zlaté teľa**. Uctievali toto zviera ako svojho **nového boha. Boha viditeľnejšieho a hmatateľnejšieho ako Hospodin** ukrytý na nebesiach, ktorý ani neprivedie späť svojho posla, ktorý odišiel po Božie prikázania. Mojžiš sa však napokon vrátil. Uvedomoval si, že jeho ľud porušil zmluvu s Bohom a bál sa, že Izraelci budú teraz definitívne zavrnutí. Vrátil sa teda na vrch Sinaj k Hospodinovi a povedal: *Tento ľud spáchal veľký hriech; urobil si zlatého boha. Teraz však, ak môžeš, odpusť im hriech; ak nie, vytri ma, prosím, zo svojej knihy, ktorú si napísal!*

Ak ľudu neodpustiš, vymaž moje meno z knihy života, ktorú si napísal. Je to jedna z nasilnejších modlitieb v Biblii. Mojžiš je v jednote so svojím ľudom. Tkp. na jednej lodi s ním. Prosí Boha, aby ľudu odpustil. Sám je pripravený byť zavrnutý, ak bude jeho ľud odsúdený.

Ako len potrebujeme takýchto ľudí v cirkvi! Odhodlaných, zdieľajúcich Kristovu víziu, oddaných svojej komunite, svojmu cirkevnému zboru, Pánovej cirkvi. Ľudí, pre ktorých viera nie je len ďalšou z viacerých aktivít, ale ktorí sa obetujú v boji proti bujnejúcej nevere – odkresťančovaniu, ktorí dávajú do budovania zdravého cirkevného zboru všetko, čo od Pána prijali: svoje obdarovanie, svoj čas, svoju energiu i svoje hmotné prostriedky – svoje peniaze.

Ako veľmi by sme potrebovali viac takých duchovných pastierov, ktorí sa nesnažia byť v závetrí, ale robia evanjelium živým, aktuálnym, zaujímavým, oslovujúcim.

Chýbajú nám Mojžišovia, ktorí sa snažia pochopiť Boha a odovzdať zvesť o Ňom druhým, pričom si dávajú pozor, aby nevyzdvihovali seba, nesúdili iných, ale boli v jednote s tými, ktorým sa prihovárajú, s ktorými spoločne smerujú ku Kristovi.

Možno nás **prekvapí, že napriek svojej veľkorysosti a obetavosti Mojžiš nemal byť vypočutý. Aspoň nie tak, ako si to žiadal.** Hospodin ho nedal do jedného koša so svojím ľudom. Ved' zblúdil ľud a musí znášať dôsledky. Podobne, keď sa Mojžiš pri vodách v Meribe (4M 20, 2nn) zachoval zle a bol potrestaný, aby nevoviedol ľud do krajiny, ktorú Hospodin slúbil dať Izraelcom (4M 20, 12). Boží trest sa tu vzťahoval na na Mojžiša (a Árona), nie na ľud.

Pred Bohom je každý zodpovedný za svoj život. Znie to azda až kruto, ale v skutočnosti by nás Pán nebral vážne, keby to bolo inak. Nemal by s nami osobný vzťah. Hospodinova úcta k nám ide ešte ďalej. Nenúti nás, aby sme Mu slúžili. **Vedie nás, ak sa Ním necháme viesť. On nás premieňa, ak sa necháme meniť.**

Znamená to, že Mojžišova modlitba bola zbytočná? Určite nie. Boh bol pozorný

k prosbe svojho služobníka. Dal všetku svoju silu a všetku svoju lásku, aby priviedol svoj ľud späť do boja o správne životné smerovanie. V skutočnosti od počiatku sveta až dodnes žiadna udalosť nebola natolko deštruktívna a žiaden človek natolko zlý, aby zabránil sile Božej lásky povedať posledné slovo.

Preto má pravdu kňaz Thomas Byles, ktorý opisuje **modlitbu ako záchrannú vestu. Nie je to pohodlná loď ani päťhviezdičkový hotel. Je to vesta, ktorá nás udržiava v rozbúrenom mori s protivetrom a ničivým egom.**

Spomeňme ešte 2 charakteristiky Mojžišovej modlitby, ktoré môžu byť inšpiráciou a návodom pre našu modlitbu.

1. **Modlitba je solidárna.** Nie je prednášaná tak, ako keby sme boli jediní v nebeskom kráľovstve. Je **pozorná voči svetu a v prvom rade voči tým, ktorých nám Pán Boh postavil do cesty.** To neznamena, že by sme mali zanedbávať svoje vlastné potreby. Sme však súčasťou spoločnosti. Patríme do cirkvi. Tak ako **Mojžiš tkp. zostal na jednej lodi so svojím ľudom,** aj my máme zostať solidárni s našimi blíznymi. Má nás znepokojovať, keď má náš blížny ťažkosti alebo keď je situácia ľudí zlá.
2. Druhou charakteristikou modlitby je, že väčšinou zistíme, že **Boh odpovedá iným spôsobom, než očakávame.** Niekedy dostaneme presne to, o čo žiadame. No niekedy nám Pán Boh vôbec neodpovie tak, ako by ste chceli. **Dá nám to, čo je pre nás najlepšie. I Božie mlčanie môže byť spôsob Božieho oslovenia a odpovede.** Vo všeobecnosti platí, že s odstupom povieme: **Toto som si neobjednal, ale myslím, že je to dobré.**

V spomenutom ohľade je výsledok modlitby podobný prejavu prezidenta Spojených štátov Roosevelta po útoku na Pearl Harbor v závere roku 1941. Japonci vtedy prekvapivo potopili polovicu flotily Spojených štátov, ktoré v tom čase ani neboli vedúcou svetovou mocnosťou. Prezident Roosevelt zvolal kongres a senát a predniesol 6 minútový prejav. Nezamýšľal sa nad škodami. Nebedákal nad nespravodlivým a neohláseným útokom nepriateľa. V zásade povedal jedno: **Vyhráme. Bude to trvať dlho, ale zvíťazíme.** To, čo nasledovalo, mu dalo za pravdu. Chcelo to čas. Bolo to ťažké. Došlo k mnohým stratám na životoch, k utrpeniu – stačí spomenúť vylodenie spojencov v Normandii, keď životy stoviek spojeneckých vojakov kosili strely z guľometov nepriateľov. Spojenci sa obetovali aj pre našu slobodu. Navzdory ťažkým stratám nakoniec Roosvetlova krajina a spojenci zvíťazili.

Taká je **modlitba: potrebuje čas, aby bola vypočutá. Božie cesty sú niekedy klúkaté, ale na konci je víťazstvo.** Povedané náboženskou rečou: **Veríme vo vzkriesenie, v to, že Kristus žije.** To, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych, nie je pobožná fráza, ale fakt, aj životný program. **Ak totiž neberieme vážne, že Ježiš vstal z mŕtvych,** že Boh zasahuje do dejín sveta i našich životných príbehov, **ani nás druhí nebudú brať vážne.**

Sme vd'ační, že Pán Boh počuje a podľa svojej vôle a vo svojom čase odpovedá na naše modlitby, že s Ním nemusíme žiť v tichej domácnosti. Amen.

Použitím myšlienok D. Gnaegiho a G. Vlantisa: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**